

СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ТРИБУНА

Всѣмдневен орган на Работнич. Социал-Демократ. Партия (Обединена) в Варненския окръг.

Адреса: 5 л. Обявления: официални по 70 ст., търговски по 50 ст., ☐ съ. Удобен и вълчани по 15 лв., некролози, панахида и благодарности по 20 лв. За повече публикации отсѣжка, Венско прѣдплато.

ТЕЛЕФОНИ № № 121 и 129.

ЕДИНЪ БРОЙ 20 Ст.

Печатница „ЗОРА“—Варна.

Революционниятъ подъемъ и побѣдата на пролетарията.

Великиятъ учител и основателъ на научния социализъмъ наредъ съ Маркса — Фридрихъ, Енгелсъ, въ една отъ книгитѣ си: „Положенето на работническата класа въ Англия“, е прѣдсказвалъ края на една всемирна война като резултатъ на развиващия се милитаризъмъ и империализъмъ. Фридрихъ Енгелсъ се обърна къмъ германскитѣ империалисти прѣди 30 години съ думитѣ: „ако вие почнете съ последния си танецъ, ние не ще залачемъ. Ако вие отпуснете силитѣ, които послѣ не можете обузда, го както и да грънате работитѣ, въ края на трагедията, вие ще бъдете развалина и побѣдата на пролетарията или ще е на лице, или все пакъ ще стане неизбежна.“

Тези пророчески думи сж еднакво силни както за германскитѣ империалисти, така и за империалиститѣ отъ дѣлния свѣтъ, които за да защитятъ своята завоевателна политика, за да разширятъ своитѣ пазари въ далечния край, за да си гарантиратъ несметни богатства поставиха дѣлния тоя свѣтъ въ единъ воененъ кипещъ — всесѣтската война. Въ тая война работническата класа даде най-големия дѣлъ на жертви и върши гигантския опитъ да постигне своето економическо и политическо освобождение. Тоя революционенъ подъемъ, обхващай работническата класа и безмощнитѣ въ дѣлния свѣтъ, направи да рухне монархията и да се разклати капитализма за да възтържествува социалната правда и свобода.

Споредъ създадениитѣ въ всѣка отдѣлна държава специфични условия, равни на революционния подъемъ и движениа носятъ своятъ характеръ и отпечатъкъ.

Ние сме сѣврѣмненни свидѣтели на революцията въ Русия, която се извърши противъ деспотизма, облекчана на крайно корумпирани, лѣннава, и сѣврѣмни некадѣрна и непригодна гражданска и военна бюрократия на едно безчувствено чокоичество, глухо за селскитѣ страдания.

Надглаголющитѣ се обществени сили съ разнообразни претенции, но съ еднаква умрава, се сплитъ противъ този редъ на пѣщата и прѣтецъ войната то пѣшали паризма на вемята. Повдигането на паризма разруши навълно дѣлния държавна властъ, обаче, овладѣлитѣ я революционни сили не на мѣрха пригоденъ чиновнически материалъ, за да се туря въ редъ мирното прѣустройство съобразно надомкнитѣ се обществени вужди. Анархията се усили въ нечуванъ размѣръ, та да се използва отъ една малка, но обфаннирвана група да сграбчи централната властъ

съ популярни лозунги между безпомощнитѣ селски и градскитѣ работници и съ деспотически похвати, завѣщани отъ паризма, таи организирана грушката успѣ да се паложки и създаде „дигитатурата“ на болшевикима, които даде руската революция, но на които една трайностъ мѣчно може да се прѣдвиди, поради голѣмото неѣжество и индиферентизъмъ, които овладѣваа задоволенитѣ съ земя селски маси.

Революционниятъ подъемъ въ Русия и революцията и сж специално руски и отъ нея образецъ за другитѣ страни не може да се вземе.

Че това е така, показаха найдобрѣ революциитѣ въ Германия и Австро Унгария. Безъ да говоримъ и разгледаме Австро Унгарската революция, която поси прѣдлично децентралистиченъ и националистиченъ характеръ, германскитѣ революционенъ подъемъ и революция противъ стария редъ обедини въ себе си пролетарията и дребнобуржуазна класа, за да запечатъ смъртоносния ударъ на империализма, безъ да се прѣтецъ потоци кръвъ, каквато още се вѣде на руската земя.

Ако въ Германия провалянето на стария редъ не довесе: разстройство на държавната организация, както става въ Русия, тога се дѣлжи на високата култура на пролетарската класа, която обедини около себе си и дребнобуржуазната класа. (Слѣдва).

Комуниститѣ, дребната собственостъ и селскитѣ.

I.

Тѣснитѣ социалисти, сега новооткретени комунисти, сж найшурата и каиня партия въ България. Тмоуието и безчестното, глупостта и шарлатанитѣ, неѣжество и демагогията, сж си податлива рамка за илчепъ стъвъ и нея. Въ нѣколко статии наредъ ние ще разгледаме отношението на тѣснитѣ комунисти къмъ дребната собственостъ, и къмъ селскитѣ прѣтецъ мпвалитѣ години и сега, за да вѣдѣтъ навѣтъ чѣстотѣ въ селата истинския ликъ на тая отвратителна партия.

Вме време, когато тѣснитѣ комунисти не даваха да се каже дума за работа на еснавиститѣ въ селата. Споредъ тѣхъ, социалиститѣ били прѣтецъ вѣтка частна собственостъ, била та една дребна и за това тѣ не можели да зашчипаватъ интереситѣ на дребния собственици, на маломощния селскитѣ, а прѣтецъ да работятъ само между себебѣнитѣ и т.г. да неговитѣ — тѣмо за тѣ, тѣ парексе сѣте отсѣжки социалиститѣ. Прѣтецъ на това, още сж сѣ-

мото основаване на нашата партия, вие учехме, че социалиститѣ не сж противъ дребната частна собственостъ, че трѣбва да я подпомагатъ, че интереситѣ на дребнитѣ земледѣлци и занаятчици сж толкова прѣтецъ, колкото и интереситѣ на работницитѣ и затова трѣбва да работимъ съ еднакво усърдие и между работницитѣ въ градоветѣ и между маломощнитѣ въ селата -- и тѣмо за това се нарекохме широки социалисти.

Прѣтецъ между социалиститѣ по този важенъ въпросъ почнаха слѣдъ една рѣчь на нашия прѣтецъ другаръ Янко Сакъзовъ, която той държа въ камарата по отговора на тронното слово прѣтецъ октомври 1901 г., слѣдъ голѣмото движение на селскитѣ противъ деспотизма. Въ таа си рѣчь Я. Сакъзовъ заяви, че социалиститѣ не сж противъ това, всѣки да си има своя къща, своя къща, свой добитѣкъ -- съ една дума не сж противъ дребната частна собственостъ, защото всѣки човѣкъ има право да живѣе отъ своята работа, отъ доходитѣ на своя трудъ. Социалиститѣ сж само противъ едрата частна собственостъ, при която стгуланиитѣ се полува отъ работата на чуждъ трудъ, ограбва труда на безмощния и маломощния селскитѣ, когото поробва економически и политически.

Тѣснитѣ социалисти се нахвърляха върху Я. Сакъзовъ за тази му хубава рѣчь, обавиха, че той и всѣки лироки не сж социалисти и слѣдъ голѣми прѣтецъ, които продължиха дѣли двѣ години, тѣ се отчѣпиха и образуваха своя отдѣлна партия. Слѣдъ нѣколко години една голѣма частъ отъ тѣхъ науенаха тѣснитѣ партия, съединиха се съ партията на широкитѣ и тѣ се образува двестата обединена социалистическа партия. А тѣснитѣ продължаваха своитѣ шуротии и си оставаха все такинѣ голѣми врагове на дребната частна собственостъ, на работата въ село и на селскитѣ.

Ето какво писаха тѣснитѣ прѣтецъ 1903 г. въ своето мѣсечно списание „Нсво време“: „Социалната демократия заявява на дребния селскитѣ и занаятчи, че твоео производство изчезва, че ти ще пропаднешъ и останешъ безъ собственостъ. Това заяwienie на социалната демократия не е само назване и признаване на капиталистическото производство и изчезване на дребното съ своята собственостъ, а е съпряжено съ дѣйствиа и отъ нейна страна“. Съ други думи, тѣснитѣ не само констатиратъ, че дребната собственостъ пропада, но отъ своя страна и самитѣ тѣ помагатъ съ дѣйствиа, за да се ускори нейно пропадане. Това помагане съ дѣйствиа става, като се поддържа разбойническата банда на стамболовиститѣ, които дойдоха на властъ

въ 1903 г. И тѣснитѣ го казваха и пишеха това открито. Тѣ писаха по това време въ своя „Работнически вѣстникъ“:

„Подпопането на дребната собственостъ, оголването на населението, ограбането и праховането на народната пара -- всичко това въ дадения моментъ съставлява историческата задача на капитализма, на партията на капитализма въ нашата страна, и отъ гледището на стопанския напрѣдѣкъ, е прогресивно.“ А въ Плъвенския си конгресъ гласуваха и резолюция, въ която казваха, че стамболовиститѣ сж най-прогресивната (напрѣдничавата) партия, тѣмо защото направила най-много за пропадането на дребната собственостъ.

По-късно, въ 1908 г. въ списанието си „Ново време“, тѣснитѣ пишатъ нова статия по този въпросъ, въ която се каваа: „Поскоро ние бихме желали да прѣтецъ реакцията на Бисмарка и заедно съ нея едно бързо капиталистическо развитие, което да донесе смъртъ на дребната буржуазия. Чрѣзъ капитализъмъ, къмъ социализъмъ, смъртъ на дребната буржуазия!“

ОТЗИВИ.

Милионитѣ на демокритѣ.

Демокритѣ се проявиха като най-ревниви пазители на старитѣ порядки въ нашия животъ. Това е лесно обяснено, като се вземе прѣтецъ видъ дѣйностѣта на тѣхнитѣ първи хора прѣтецъ прѣме на войната, които, както и партизанитѣ на всѣки други буржуазни партии, бѣха насочили всичкото си внимание къмъ това, да трупатъ ефтино добити печалби и да основаватъ всевъзможни банки. Тукъ даваме имената на видни демократи съ указание на сумитѣ, които иматъ вложени въ разни банки.

Крумъ Чапрашиковъ. 1. Участвува, заедно съ Дръ Хр. Георгиевъ, въ националното Д-во за експлоатация на минитѣ „Перникъ“ и „Бобовъ Долъ“. 2. Д-во „Сердика“ съ хиляда акции по 100 лева — сто хил. лева. 3. Застрахов. Д-во „Звѣзда“. 4. Д-во „Вулканъ“.

Славоу Бабаджановъ. 1. Д-во „Сердика“ съ хиляда акции по сто лева. — сто хил. лева. 2. Банка „Искъръ“ съ петстотинъ акции по сто лв. — 50 хил. лв. 3. Д-во „Класъ“ съ 3450 акции по 200 лв. — 640 хил. лева. 4. Застр. Д-во „Звѣзда“. 5. Д-во „Вулканъ“ и др.

Професоръ Влад. Молловъ. 1. Д-во „Сердика“ съ 1000 акции по 100 лв. 100,000 лв., 2. Застр. д-во „Звѣзда“, 3. Д-во „Вулканъ“ и др. Григоръ Василевъ. 1. Д-во „Сердика“ съ 1000 акции по 100 лв. 100,000 лв., 2. Д-во „Книжнина“ съ 300 акции по 100 лева 30,000 лв., 3. Д-во „Звѣзда“ и др. 4. Д-во „Художественъ театъръ“ 84 акции по 100 лв. 8400 лева.

Никола Мушановъ. 1. Застрахователно д-во „Родина“ 1500 акции по 100 лева 150,000 лева.

Професоръ Г. Т. Даналовъ. 1. Застрахов. д-во „Родина“ съ 1500 акции по 100 лв. 150,000 лева. 2. Д-во „Сам. Патакъ“ съ 500 акции по 100 лева 50,000 лева. 3. Д-во „Марипа“ и др.

Стефанъ Г. Стефановъ. 1. Застр. д-во „Родина“ съ 10 хил. акции

ХРОНИКА

1 милион лв., 2. Българска Банка с 10 хил. акции по 500 лева 5 милиона лв., 3. Дво Работник с 300 акции по 500 лв. 150 хил. лв., 4. Генерално Кредитно д-во с 1700 акции по 100 лева 170 хил. лева.

По стъпките на „контрреволюцията“.

Българските комунисти следят като откриха ерата на „прѣмата ампия“ и на „бунта на улицата“, които за 24 часа ще им дадат буржуазната власт в рѣцѣтѣ, не дават и дума да се каже за нѣкакви реформи, които замъгливали „революционното“ съзнание на пролетарията и го отклонявали отгъ късия и сигуренъ път на пролетарската „диктатура“.

Указътъ за 8 часовия работенъ денъ — дѣло на нашия другарь, мръ Я. Сакъзовъ, тѣ посрѣщнаха съ насмѣшка: какъвъ смисълъ има да се боримъ за 8 часовъ работенъ денъ, когато съ насилственото замѣне на властѣта, още днесъ работнишката класа ще реализира всѣкиятъ си максимални искания?

Но дѣйствителността е малко по-друга, отколкото си я рисуватъ разгорещенитѣ глави на ексалтиранитѣ комунисти, и днесъ ние четемъ слѣдния „циркуляръ“, издаденъ отгъ мѣстния комитетъ на раб. комунистическа партия, за свѣдѣние до работницитѣ въ разнитѣ заведения:

„Исполнителниятъ комитетъ на мѣстния раб. свѣтъ при комунистическитѣ организации Ви съобщава, че съ указъ № 24 отгъ 30 юни т. г. е въведенъ слѣдния максималенъ работенъ денъ: 1) за възрастнитѣ работници (мъже и жени), 8 часа дневна работа, или 48 часа седмично, а въ опаснитѣ а-в-древетѣ и живота заведения и въ прѣдприятия, както и пошната работа — 6 часа; 2) за дѣцѣта до 16 години — 6 часа дневна работа. Мѣстниятъ раб. свѣтъ, настоява, щото тутакси да събератъ работата въ Вашето заведение съ горния указъ.“

Слава на Аллахъ, че е впушилъ на Кондова да извърши единичното полезно дѣло на своя животъ, като

го е вдъхновили да поднесе този реформенъ циркуляръ. Безъ съмнение, да речемъ, и залчерашната „прѣма акция“ на комуниститѣ не бѣше лошо дѣло, ама отгъ дѣ се ввеха оня чернокожи автомобилъ и тоя фаталенъ фатонъ № 113, та стана нужна мисловна отгъ работнишката полиция да свалятъ червенитѣ си ленти отгъ рѣцѣтѣ и да обърнатъ гърбъ въ безславно бѣгство! Но безпрѣдѣлна е мждростѣта на Аллахъ, — изпрати той вѣколцина „контрреволюционери“, които съ думя сурови и силни, върнаха революционния куражъ у поилковцитѣ и така усугриха гласуването на резолюцията отгъ вѣколко стотинъ корави рѣцѣ.

Нашето квартално събрание.

Кварталното събрание, устроено отгъ обединенитѣ социалисти своци въ V-й участъкъ, въ кафене „Шантеклеръ“, на улица „Миландиновска“, бѣше много добръ посѣлено. Говори нашиятъ другарь Т. Страшимировъ, който въ една обстойна, пламенна и правдива рѣчь запозна слушателитѣ отгъ квартала съ гледището и тактиката на социалдемократическата партия по голѣмитѣ въпроси на деня. Особено силно ораторитѣ разкричкова провокаторскитѣ бѣсѣ, които е обхваналъ комуниститѣ, които се стремятъ не всѣка дѣна да хвърлятъ страната въ анархия, безъ огледъ на международното положение, въ което се намира днесъ България. Прѣдателскитѣ брѣтвежи на полуумния Крайчевъ, който не се бои отгъ една окупация на България отгъ сѣрбски, грѣцки и ромски войски, будятъ благородния гнѣвъ и възмущение у населението на квартала, което парави негодуваннето си противъ лудоритѣ на анархокомуниститѣ въ многократни бурни акламации, на оратора.

За да отвлекатъ вниманието на населението отгъ нашето събрание, тѣсненитѣ свикаха едновременно на двадесетина крачки отгъ насъ свое събрание, на което се изре-

диха четирма „оратори“ за да отегчатъ слушателитѣ си съ втрѣсеналитѣ се на всички свои глупости и „революционни“ брѣтвежи. Подставени отгъ тѣхъ хора отгъ текето и дѣчурлига си прѣдраха гърлата да викатъ „ура“, за да придадатъ по-голѣма важностъ на своето халтаво събрание.

Ще има още много да се срѣщаме, гда комунисти, и не се съмнѣваме, че вие ще имате много случаи да се убѣдите, че грубото дразнене на недоволството у бѣлдното население и демагогията не ще ви паведатъ твърдѣ далечъ.

Една характеристика.

Що е тѣсненякъ? Тѣсненякъ е особенъ родъ животво, неизвѣстно до сега на антрополозитѣ и зоолозитѣ и за което тѣ ще има тепърва да се произнесатъ.

Отгъ послѣднитѣ наблюдения и изслѣдвания, обаче, които сж направили до сега върху него, се е дошло до заключение, че то трѣбва да се отнесе къмъ разряда на грабливитѣ и кръвожадни животни.

Това рѣдко животно живѣе въ голѣмитѣ градове и се храни съ фразеология, демагогия, провокация и лѣжа, а ванослѣдѣкъ и съ масови акции. Главната му храна е фразеологията. По вѣкога яде и „жестове“.

Размножава се чрезъ дѣление. Отглежда малкитѣ си въ клубовѣтѣ и ги кърми съ заблуджение и отрова.

Много му се кека да прилича на едно голѣмо животно, което живѣе въ Русия, но въ сравнение съ него! то е щигмей.

Въ живота си напълно съблюдва биологичния законъ за приспособленето.

Най-характерното, което го отличава отгъ другитѣ животни, е, че отгъ врѣме на врѣме побѣснява и пска да хапе.

Тогавъ трѣбва да се връва до като му мине бѣсѣтъ.

Много е страховито.

Типографско събрание ще има утрѣ 6 1/2 часа въ работнишкия домъ „Борба“, съ важенъ дневенъ редъ. Присъжествието на всѣчки членове е необходимо.

На вниманието на инспекцията на труда. Въ общарскитѣ работнишци на Ст. Хадживъ—ул. „Мария Лунаа“, П. Карагъзовъ и въ работнишката „Прогрессъ“, работницитѣ се припуждаватъ да работятъ по-вече отгъ 8 часа, а недѣленъ денъ работятъ до обѣдъ.

Стрвени. Завчера дѣтъ сѣмѣства живущи въ ул. „Ангелъ Кънчевъ“ и „Крайна“ купили месо отгъ дѣлитѣ при лазаря и слѣдъ като, неготовили и консумирали, забодѣли всѣчки въ сѣмѣствата, на брой 9 души. Забодѣлитѣ сж били откарани въ държавната болница. Обръщаме вниманието на санитарната власт.

Събрание на Санитарнитѣ работници. На 3 августъ, недѣля, въ 9 часа прѣдъ обѣдъ въ салона на барерия „XX вѣкъ“ се свика събрание на санитарни работници отгъ всѣчки категории — лѣкари, аптекари, помощници аптекари, апобѣкари, фелдшери, санитарни агенти, акушерки, санитарки, вакцинаторки и вакцинатори и пр. отгъ града Варна и отгъ окръга—на което събрание д-ръ Д. Т. Буриковъ ще изложи обстойно, за дѣтитѣ на „сѣюза на санитарнитѣ работници“.

Умоляватъ се упомѣнатитѣ погорѣ категории санитарни работници отгъ окръга и града Варна да посѣтятъ тона събрание, отгъ което ще се пристѣжи къмъ основаване дружество — клонъ отъ „сѣюза на санитарнитѣ работници“ въ България.

Тѣснѣ квартири. Въ дѣтъ немобилни ливани южни стаи, кухни и мазе — за постоянна — начина отъ 1-й септември. Прѣдложения въ печатница „Зора“ — Игатовъ.

Ив. Балкановъ.

Около могилитѣ на смъртъта.

Лѣтна нощъ... Луната мълкомъ златѣше безплодна една вѣковна гора въ царството на спящитѣ. непробуденъ съвъ...

Той — облегалъ на едно старо, гнило дърво, дрѣмѣше омаянъ отг шепота на врѣмения храсталакъ, подгъ послѣднитѣ сѣнки на безгръжнето и самотата.

А тая гора бѣ неговия домъ. Вънъ отг нея той познаваше и не искаше да знае какво има и става. Живѣеше като отшелникъ въ своята безплодна самота.

— Самотий! — внезапно като ехо се равнесе възшебенъ гласъ и възгълна въ далечината на нощъта.

Той трепна.

За први пътъ той чу гласъ въ своята гора.

— Лѣвний! — се равнесе още по-могненъ буренъ викъ, равнесенъ на широко отг тишната изъ мъртвата околностъ.

Той настрѣхналъ се вслуша.

Гласътъ продължи.

— Сѣлѣно, малѣвъ отг тая беа-

плодна, нужна само за добитѣка гора! Не виждатъ ли въ нея гнилото и старо отражение на мрачнитѣ вѣкове? Утрѣ тя ще оголѣе и ти, човѣче на свѣтлина днешенъ вѣкъ, ще останешъ подгъ неспитѣ развалини. Стани и върви!

— Никого моята гора не ще се прѣвърне въ развалини.

— Това е адски съвъ — пришеена той и се помъчи да се успокои.

Въ това врѣме земата подгъ нозѣтѣ му се разполѣ. Старитѣ вѣковци гнили дървета се заблѣскаха едно въ друго и съ страшно прѣщение се зачупиха, западаха.

Осамотената нощна тишина се замѣни съ ураганъ, мариналъ отг центъра на старата гора.

Съ глава стисната между треперенитѣ му рѣцѣтѣ, той забѣга тласканъ отг възшебна сила, прѣсѣднѣвъ отг адския шумъ на гората осждена отг вѣчността на загиване.

Не слѣдъ много, той се отаова около могилитѣ на смъртъта.

Спре и загледа отгрѣдъ си съ широко отворени очи.

Видѣ той могили отг човѣшки тѣла. По тѣхъ бавно лажатъ шѣка мжтинъ кървави поточета...

Тайнствения гласъ пакъ проектѣ.

— Искамъ да те видя на върха на първата могила!

А тя бѣ най-висока. Върхътъ ѝ сѣ губѣше далечъ негдѣ въ небесата. Изъ недрата ѝ се подаваха кървави човѣчески глави, рѣцѣ и нозѣ.

Той се възкачи.

Тамъ той видѣ бавния изворъ на жгста черна кръвъ, плзлейки уройно на долу.

Вдигна глава и загледа къмъ изтокъ съ вшити прѣсти въ сѣрхналитѣ си коси. Послѣ се сѣрна на западъ, слѣдъ това на сѣверъ и югъ. И машинално продължаваше да се върти на всѣчки сѣрапи обветъ отг бурния ужасъ разлѣлъ се по цѣлата земя.

Гледаше той човѣческото самоотрѣбление и нѣмѣше. Чуваше той зловѣщия писъкъ на смъртъта и стѣнѣше. Гледаше той жени и дѣца въ люта борба съ настъпнѣла гладъ, увивани и пристагитѣ съ бодливитѣ вериги на миверията, която немилостиво ги умъртваше...

Гледаше и цѣмѣеше, нѣмѣше и стѣнѣше.

Гласътъ пакъ проектѣ.

— А сега погледни и насамъ!

Той се обърна.

Той гледаше жива, изваяна отг неземенъ художникъ статуя. Подсѣдователно тя откри свонгѣтѣ широки гърди и видѣ той рай въ сравнение по-красивъ отг небесна.

Гледаше той хора отг двата пола вѣчно усмихнати, обкачени съ мѣслпновы клончета и мъртъ. Всичко бѣ едно и единото всичко. Всичко се кѣпѣше въ сладнитѣ води на щастнето и любовта. Видѣ той човѣчкитѣ върховна мждростъ, видѣ го милъ и красивъ. Видѣ и великолѣпния храмъ на братството, основитѣ на който сж положени отг самия Христа, надигнати величественъ, безсмъртенъ.

Нигдѣ той не видѣ хора да се кѣпѣтъ въ смъртоноснитѣ води на заблудженето, прѣстѣпния стрѣмежъ къмъ богатство и безумия грабежъ чрезъ самоотрѣбление.

Нигдѣ не видѣ алчностъ, нигдѣ отмъщение, нигдѣ грубостъ, немата, лѣжа, нигдѣ кръвъ.

Всичко бѣ едно и единото всичко.

— О, приеми ме въ твоята вѣчностъ! — високо прѣвъ съзвѣи се вомоли самотията.

Внезапно той се пробуди...